

8. februar – Prešernov dan

France Prešeren se je rodil v Vrbi na Gorenjskem v kmečki družini. Vpisan je bil v normalko v Ribnico na Dolenjskem, šolanje pa je z odličjem zaključil v Ljubljani. Nadaljeval je z izobraževanjem na gimnaziji v Ljubljani, kjer ga je tudi zaključil in se vpisal na študij filozofije na ljubljanskem liceju. Po opravljenem tretjem letniku filozofije na Dunaju, se je vpisal na pravno fakulteto dunajske univerze. Leta 1825 je napisal prvo pesem Zarjovena d'vičica. V naslednjem letu je napisal precej pesmi, ki ji je zaradi stroge Kopitarjeve kritike po večini zažgal. Leta 1828 se je vrnil v Ljubljano kot mlad doktor prava. V tem času je napisal večino svojih pesmi, pri pisanju ga je mentoriral Matija Čop. Pisal je lirske in epske pesmi ter jih objavljajl v časopisu Ilirski list, Kranjska č'belca in Novice. Leta 1827 je bila prvič javno objavljena njegova pesem, in sicer pesem Dekletom.

1. Oglejte si slovenski kovanec za 2 evra in odgovorite na vprašanja.

Kaj piše na kovancu poleg Prešernove podobe?

V kateri njegovi pesmi najdete zapisan verz?

Poiščite in zapišite letnici njegovega rojstva.

Kako je Prešeren prispeval k razvoju slovenskega knjižnega jezika?

2. Kdo je bil Jernej Kopitar in kako je vplival na delo Franceta Prešerna? Kaj pomeni izrek »le čevlje sodi naj Kopitar.«

3. Prešernova hči Ernestina se takole spominja svojega očeta:

»Njegov obraz je bil zdravo rdeč in nekoliko zagorel od sonca. Čelo je bilo belo in ne previsoko, ker je bil zelo bujnih las. Moja mati je trdila, da je bilo to čelo najlepše, kar jih je kdaj videla. Oči, sive in bolj majhne, je imel le napol odprte. Njegov pogled je bil navadno resen in je dajal očem nekaj motnega, zaradi česar so ljudje govorili, da je gledal temno. Kadar je bil razburjen, na primer, ko je bil vesel ali jezen, se mu je zaiskrilo oko in mogočen žarek je zadel predmet njegove ljubezni ali njegovega srda. Moji materi je rekel, da vidi v dno človeške duše in da ga je nemogoče nalagati. Obrvi je imel svetle in košate, nos podolgovat in zakrivljen. Usta je imel majhna, ustnice fine; gornja je molela nekoliko prek spodnje. Kadar se mu je tresla spodnja ustnica, se je vedelo, da je razburjen. Brado je imel okroglo s plitvo jamico. Njegov pogled je bil skoraj oster, a okrog ustnic je imel potezo iskrene dobrosrčnosti in miline.«

4. Dopolni oziroma nariši Prešernov obraz po Ernestininem opisu.

5. Na spletu poiščite Prešernovo pesem Hčere svet in jo preoblikujte v anekdoto v sodobnem jeziku. Uporabite premi govor.

Pa še malo za šalo in malo zares ...

